

Kwaliteit en opleiden gemeentelijke boa's

Visie op opleiden als input voor de
diepgaande beschouwing op het boa-bestel

Inhoud

Voorwoord	3
Samenvatting	4
Inleiding	5
1 Historie en actualiteit	6
2 Kwaliteitsborging huidige opleidingen	8
3 Ontwikkelingen	9
4 Herziening opleidingsstelsel	10
5 Aanbevelingen	11
6 Financiële consequenties	14
Bijlage 1	15

Voorwoord

In de afgelopen jaren zijn de aard en omvang van de taken en verantwoordelijkheden van gemeentelijke handhavers sterk verschoven. Mede naar aanleiding van deze door ontwikkelende rol van de handhaver, maatschappelijke ontwikkelingen, maar ook de vraagstukken rond de bevoegdheden en bewapening van handhavers zal er vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid een traject starten waarin het boa-stelsel diepgaander tegen het licht zal worden gehouden. Ook het opleidings- en examenstelsel zal tegen het licht gehouden worden.

De VNG wil met dit document input bieden op het onderwerp professionalisering en opleiding van handhavers ten behoeve van de diepgaande beschouwing. Deze visie zorgt ervoor dat de basis voor onze handhavers, goede scholing en training voor de praktijk, versterkt wordt en kan specifiek toegepast worden op de verschillende uitkomsten van de beschouwing. Uitgangspunt hierbij is dat we moeten behouden wat waardevol is gebleken, maar dat we onze handhaving beter prepareren voor hun (veranderende) taak. Met als doel een professioneel handhavings- en toezichtapparaat met een duidelijke taak en een goede (operationele) samenwerking met in- en externe veiligheidspartners, met name politie.

Dit document beschrijft de historie, het huidige opleidingsstelsel en de VNG-aanbevelingen ten aanzien van de toekomst. De aanbevelingen zijn gebaseerd op de informatie opgehaald in interviews die zijn gevoerd met gemeenten, handhavers en betrokken partijen. In elk gesprek waren de volgende centrale vragen daarbij uitgangspunt:

- Volstaat volgens u het huidige scholingsstelsel?
- Welke aanbevelingen heeft u ten aanzien van de initiële bekwaamheidseisen en de aanvullende bekwaamheidseisen?
- Volgen handhavers additionele trainingen ten behoeve van professionalisering?
- Hoe zou u het toekomstige scholingsstelsel ingericht willen zien?

Aanpassing van het opleidingsstelsel, met behoud van waardevolle elementen, kwam als duidelijke wens naar voren. Een stelsel wat oog heeft voor de vraagstukken van deze huidige tijd, zoals differentiatie in opleiding en training passend bij een doorgaande leerlijn, goede kwaliteit van opleiding en training, training gericht op arbeidsmobiliteit, maar ook de betrokkenheid en kwaliteit van de leidinggevende en werkgever kwam ter sprake.

Uitgangspunt is een coherent stelsel wat een waardevolle basis vormt voor de toekomst en (toekomstige) handhavers de uitdaging geeft om in het veiligheidsdomein werkzaam te worden, maar ook te blijven. Herziening draagt bij aan een versteviging van het imago van de boa, geeft vertrouwen aan het publiek, werkgevers en ketenpartners in het veiligheidsdomein en komt de arbeidsmobiliteit in het gehele veiligheidsdomein (in- en doorstroom) ten goede.

Samenvatting

Gemeenten ervaren dat de huidige eisen die worden gesteld aan de basisbekwaamheid, het startniveau van de handhaver, niet meer volstaan voor de beroepsuitoefening. Een ophoging van de eisen naar een MBO-niveau zien zij als een minimale vereiste. Zij refereren hier aan de gekoppelde beroepsgerichte examenonderdelen als geldend voor de MBO-3 opleiding Handhaver Toezicht en Veiligheid. Door de beroepsgerichte onderdelen op basis van landelijk vastgestelde exameneisen te examineren wordt het niveau uniform geborgd.

De oorspronkelijke doelstelling van de van de Permanente Her- en Bijscholing (PHB) was het bijscholen van zittende handhavers (destijds stadswachten) naar een MBO-3niveau. Nu deze doelstelling is bereikt behoeft deze bijstelling en moet zich richten op een leven lang ontwikkelen. We kunnen dan spreken van een permanent na- en bijscholingsstelsel (PNB). Een herinrichting van het stelsel is daarbij legitiem. Het huidige PHB-stelsel dat gebaseerd is op voor telkens vijf jaar vastgestelde examenonderdelen gelijk aan die van de MBO-studenten, geeft gemeenten momenteel onvoldoende mogelijkheid de handhaver gericht bij te scholen op onderwerpen en vaardigheden die binnen de ontwikkelende taakstelling vereist zijn.

Gemeenten willen meer regie op de noodzakelijke scholing die zij hun handhavers aanbieden. Zij pleiten daarom voor een verplichte PNB met een breed en flexibel aanbod van landelijk geaccrediteerde trainingen. Enkel centrale examinering is hierbij niet meer passend.

Borging van de kwaliteit van de PNB- trainingen kan ingeregeld worden door het instellen van een accreditatie-proces resulterend in een dynamisch en op de actualiteit afgestemd trainingsregister. Door de deelname van een handhaver aan een training in een digitaal systeem vast te leggen kan on demand en periodiek ingezien worden of aan de verplichte scholing wordt voldaan. Door de accreditering, het onderhoud van het register evenals de deelnemersregistratie landelijk te beleggen bij een onafhankelijke instelling en de registers inzichtelijk te maken voor Dienst Justis en de desbetreffende gemeente wordt de administratieve last voor gemeenten tot een minimum beperkt en kan de verplichte vijfjaarlijkse verlengingsaanvraag voor de aktes komen te vervallen.

Inleiding

Gemeentelijke handhavers zijn buitengewoon opsporingsambtenaren en verantwoordelijk voor het toezicht op en handhaving van wet- en regelgeving in de openbare ruimte. Door dagelijks actief en zichtbaar aanwezig te zijn in de openbare ruimte, dragen zij bij aan de bevordering van de lokale leefbaarheid en het veiligheidsgevoel van burgers. Het beroep heeft zich de afgelopen jaren door een verscheidenheid aan ontwikkelingen sterk geëvolueerd. Handhavers zijn anno 2024 niet meer weg te denken in de veiligheidsketen en hun positie is de laatste jaren steeds meer beleidsmatig en organisatorisch ingebed.

De verwachting is dat de functie van de handhaver zich de komende jaren zal blijven evolueren door de toenemende en veranderende maatschappelijke behoefte aan veiligheid en de preventieve inzet daarin. Voor de branche publieke veiligheid is het van groot belang dat toezichts- en handhavingsactiviteiten het vertrouwen hebben en houden van publiek, politie en overheid. Dit vraagt in de uitvoering om een competente en goed opgeleide beroepsgroep.

In dit document worden de huidige scholingseisen beschreven op basis van de landelijke bekwaamheidseisen die vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) aan een gemeentelijke handhaver als buitengewoon opsporingsambtenaar worden gesteld. Vervolgens wordt op basis van de ontwikkelingen in het werkveld de toekomstige scholingsbehoefte beschreven en worden aanbevelingen gedaan om het opleidingsstelsel toekomstbestendig in te richten.

1

Historie en actualiteit

Tot 2005 waren binnen de gemeenten stadswachten werkzaam voor de toezichthoudende taak. Zij hadden geen specifieke (voor)opleiding en hun taak was met name gericht op het signaleren van onregelmatigheden in de openbare ruimte, het informeren van inwoners en dienstverlening. Echter bij het signaleren van strafbare feiten hadden zij niet de bevoegdheid repressief op te treden. Rond 2005 ontstond op lokaal niveau, in aanvulling op de politie-inzet, de behoefte aan buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) die naast het houden van toezicht ook gerechtigd waren om te handhaven. De eerste handhavers met opsporingsbevoegdheid die werden aangesteld verkregen deze bevoegdheid op basis van het getuigschrift. Hiertoe legden zij het schriftelijk examen Rechtskennis af.

In 2006 benadrukte de toenmalige brancheorganisatie Publieke Veiligheid, opgericht door gemeenten, de noodzaak voor beter gekwalificeerd personeel. In samenwerking met het Kenniscentrum ECABO en het MBO-onderwijs werd de MBO-3 opleiding Handhaver Toezicht en Veiligheid (HTV) ontwikkeld, die in september 2007 van start ging. De brancheorganisatie hechtte sterk aan een landelijke eenduidige en onafhankelijke borging van de beroepsgerichte MBO-opleidingseisen. Daarom werd gelijktijdig de Exameninstelling Toezicht en Handhaving (ExTH) opgericht. De hieronder ressorterende examencommissie Openbare Ruimte, bestaande uit vertegenwoordigers van gemeenten, het MBO-onderwijs, politie en Openbaar Ministerie, kreeg de verantwoordelijkheid voor het vaststellen van het examenprogramma, de hierin opgenomen examens en de daarbij behorende exameneisen.

In 2012 stelde het ministerie van JenV bij de introductie van het huidige boa stelsel [Beleidsregels](#) op voor boa's. Hierin zijn zes boa domeinen beschreven alsmede de boa bevoegdheden en de domein specifieke wet- en regelgeving. Daarnaast zijn hierin de basisbekwaamheidseisen ten behoeve van het verkrijgen van een eerste opsporingsakte evenals de aanvullende bekwaamheidseisen ten behoeve van de vijfjaarlijkse verlenging van de akte vastgelegd. Om landelijk en onafhankelijk vast te stellen of een boa beschikt over de gestelde

bekwaamheidseisen heeft het ministerie de regie over en de examinering van de gestelde eisen belegd bij ExTH. Daartoe zijn examencommissies bestaande uit stakeholders afkomstig uit het betreffende werkveld. Deze commissies zien erop toe dat kandidaten na het behalen van de examens beschikken over de vereiste basis- en aanvullende domein specifieke bekwaamheidseisen.

Basisbekwaamheidseisen

In 2013 breidde de examencommissie BOA Basisbekwaamheid het reeds bestaande theorie-examen Rechtskennis uit met een praktijkexamen. Dit praktijkexamen omvat het voeren van een sanctioneringsgesprek en het opstellen van een wettelijk correct en inbaar proces-verbaal. Na het positief afronden van beide examenonderdelen ontvangt de kandidaat het getuigschrift dat is vereist is voor de aanvraag van een eerste opsporingsakte, ongeacht het domein waarin de handhaver werkzaam zal zijn.

Aanvullende bekwaamheidseisen

De aanvullende bekwaamheidseisen werden vastgelegd in de Permanente Her- en Bijscholingscyclus (PHB). Doelstelling was om via de PHB de stadswachten bij te scholen naar het boa niveau. De PHB-examenonderdelen werden daarom door de examencommissie Openbare Ruimte gelijkgesteld aan de vier MBO-beroepsgericht examenonderdelen.

Elke handhaver dient om de vijf jaar de vier PHB-examens succesvol af te ronden om zijn opsporingsakte te kunnen verlengen. Indien de examens niet tijdig worden behaald, vervalt de opsporingsakte van de handhaver.

Op de volgende pagina staan in schema de verplichte examens BOA Basisbekwaamheid en de invulling van de PHB-cycli tot op heden weergegeven.

**MBO-HTV en PHB-cyclus 2013
2018 en 2018-2023 -> t.b.v.
verlenging opsporingsakte**

**MBO-HTV en PHB-cyclus
Vanaf 2023 -> t.b.v. verlenging
opsporingsakte**

Wettelijke kaders 1: Taken en bevoegdheden van boa's en politie, relevante artikelen uit het Wetboek van Strafrecht

Wet- en Regelgeving: Organisatie/ regelgeving/samenwerking, Strafrecht, Bestuursrecht, APV en Specifieke wetgeving uit domeinlijst

Wettelijke kaders 2: Awb, APV en specifieke wetgeving uit domeinlijst

Bejegening: Het voeren van professionele gesprekken met verschillende reacties van het publiek in diverse situaties

Sanctionerend Optreden: Op basis van een briefing sanctionerend optreden en opstellen van een proces-verbaal

Waarnemen en Verslagleggen: Het opstellen van een correct, objectief, chronologisch verslag op basis van de 7 W's

Dienstverlening en Calamiteiten: Dienst- en hulpverlenend optreden en het opstellen van een rapportage

MBO-HTV: Melding opnemen en verwerken
PHB: Volgen van één geaccrediteerde training: AVG/WPG, Opmaken Proces-Verbaal, Wijkgericht werken, Jeugd BOA, Cultureel Vakmanschap

Basisbekwaamheid: Rechtskennis + Sanctionerend optreden en opmaken proces-verbaal > Getuigschrift tbv aanvraag eerste opsporingsakte

2

Kwaliteitsborging huidige opleidingen

De driejarige MBO-3 opleiding Handhaver Toezicht en Veiligheid wordt verzorgd door regionale opleidingscentra (ROC's) die onder de regelgeving van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) vallen. De inhoud van de opleiding is vastgelegd in een landelijk kwalificatiedossier opgesteld door de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs en Bedrijfsleven (SBB). De door het ministerie J&V verplichte basis- en aanvullende bekwaamheidseisen voor de handhaver zijn hierin opgenomen. De examens worden door studenten afgelegd bij ExTH.

De trainingen voor de Basisbekwaamheid en de PHB worden voornamelijk verzorgd door particuliere opleiders. Deze trainingsbureaus vallen niet onder de regelgeving van het ministerie van Onderwijs en kennen geen kwaliteitskeurmerk. Ook deze examens worden door de kandidaten bij ExTH afgelegd.

3

Ontwikkelingen

Het ministerie van JenV start binnenkort een diepgaande beschouwing op het boa-stelsel. Centrale vraag is of en zo ja hoe het stelsel aangepast moet worden om te blijven voldoen aan de steeds groeiende, veranderende en complexere eisen van de maatschappij. Een maatschappij die een steeds groter beroep doet op de handhaving c.q. de handhaver binnen het veiligheidsdomein. De VNG benadrukt de noodzaak om het opleidingsstelsel, zoals sinds 2013 in de beleidsregels vastgelegd, mee te nemen in deze beschouwing. Zij wijst op de verschillende ontwikkelingen in het beroep van de handhaver:

- **Uitbreiding van taken:**

De taakstelling van de handhaver in de openbare ruimte is de laatste jaren uitgebreid door de toegenomen maatschappelijke behoefte aan veiligheid en preventie. Daarbij speelt ook de prioritering van taken bij de politie een rol. De feiten waarvoor handhavers bevoegd zijn op te treden, de handhavinginstrumenten als ook de (specifieke) taakgebieden waarop zij worden ingezet, nemen toe.

- **Verandering van de samenleving:**

De samenleving is het afgelopen decennium veranderd. Zij is individualistischer geworden en het vertrouwen van de burgers in de (lokale) overheid daalt. Hierdoor wordt de handhaver meer dan voorheen geconfronteerd met verharding, maatschappelijke onrust en polarisering. Dit vereist dat de handhaver, die zichtbaar in de openbare ruimte werkzaam is, beschikt over uitstekende communicatieve vaardigheden. Door zich gezagsvol, professioneel en respectvol tot mensen in allerlei gemoedstoestanden en situaties te verhouden draagt de handhaver bij aan het gevoel van veiligheid en wordt escalatie voorkomen.

- **Intensivering samenwerking met ketenpartners:**

Handhavers geven in toenemende mate gezamenlijk uitvoering aan de politiefunctie en werken meer en meer integraal samen met ketenpartners. Om binnen de keten preventief en (pro-) actief te kunnen handelen is een goede afstemming tussen de partners essentieel. Handhavers moeten kennis hebben van de

afspraken en beschikken over goede schriftelijke vaardigheden ten behoeve van het vastleggen en (digitaal) delen van informatie.

- **Ontstaan van specialisaties:**

Specifieke aandachtsgebieden (o.a. jeugd, horeca, ondermijning) vereisen in hun aanpak specifieke kennis, vaardigheden en competenties. Voor handhavers die hierop ingezet worden is gerichte scholing vereist. De daaruit voortvloeiende functiedifferentiatie binnen het handhavingsteam geeft invulling aan de individuele vraag van medewerkers om groeiperspectief.

- **Arbeidsmarktkrapte:**

Het is voor gemeenten niet eenvoudig om de handhavingsteams op sterkte te houden. De beroepsgroep heeft te maken met vergrijzing, een toenemende arbeidsmobiliteit en het risico van uitval als gevolg van het (verbaal en fysiek) toegenomen geweld jegens handhavers tijdens de uitvoering van hun werkzaamheden. Meer dan voorheen verlaten ervaren handhavers de gemeente. De landelijke arbeidsmarktkrapte maakt het gemeenten niet makkelijk om (nieuwe) vakbekwame collega's te werven. Zij doen hierdoor in toenemende mate een beroep op detacheringsbureaus. Hierbij is het van belang dat zij, op basis van diploma's, kunnen vertrouwen op de vakbekwaamheid van de inhuurkrachten. Het aannemen van zij-instromers wordt attractief als de mogelijkheid van werkend-leren een breder bereik gaat krijgen.

4

Herziening opleidingsstelsel

Gemeenten werken toe naar taakvolwassen teams die professioneel en vanuit een goede informatiepositie uitvoering geven aan de handhavingstaken. Opleiding is hierbij van essentieel belang. Nu de doelstelling van de eerste professionaliseringsslag, ingezet in 2013, is behaald, is het tijd om de inrichting van het verplichte scholings- en examineringsstelsel opnieuw vorm te geven. De huidige maatschappelijke ontwikkelingen vragen om een passende vooropleiding en flexibilisering van het PHB-stelsel waarin gemeenten meer regie krijgen.

De VNG acht het van belang dat het landelijk instroomniveau geborgd blijft. Examinering van landelijk vastgestelde bekwaamheidseisen c zorgt voor deze borging. Gemeenten kunnen hierdoor vertrouwen op het niveau van de startbekwame handhaver.

Vervolgens pleit de VNG voor een verplicht stelsel van na- en bijscholing dat, in tegenstelling tot de huidige PHB, een flexibele invulling op onderdelen mogelijk maakt. Hierdoor kan efficiënter worden ingespeeld op landelijke ontwikkelingen en de lokale situatie.

Tevens wordt voorkomen dat zowel aankomend als vakbekwame handhavers dezelfde examens afleggen en alle handhavers, ongeacht hun kennis, ervaring, competenties en taakstelling, een identiek programma volgen.

5

Aanbevelingen

Op basis van bovenstaande doet de VNG de volgende aanbevelingen:

A. Ten aanzien van de Basisbekwaamheid:

- De huidige basisbekwaamheidseisen volstaan niet meer als instroomniveau voor het beroep handhaver. Het voorstel is het instroomniveau bij te stellen tot het MBO-3 niveau van de opleiding Handhaving Toezicht en Veiligheid. De startbekwame handhaver heeft kennis van en beschikt over de volgende vaardigheden:
 - Staatsinrichting, strafrecht, bestuursrecht en strafvordering;
 - Relevante wet- en regelgeving waarop hij mag handhaven;
 - Het kunnen voeren van een sanctionerend optreden en het opmaken proces-verbaal;
 - Het kunnen voeren van een professioneel gesprek met uiteenlopend reagerend publiek in diverse situaties;
 - Het kunnen opmaken van een correct objectief chronologisch verslag op basis van de 7 W's.¹

De huidige MBO-exameneisen ([examen Rechtskennis](#), [examen Boa Basis praktijk](#), [examen Wet- en Regelgeving](#), [examen Bejegening](#) en [examen Waarneming en Verslaglegging](#)) kunnen hierbij als uitgangspunt dienen. Het dient aanbeveling om eventuele aanpassingen af te stemmen met het SBB als zijnde verantwoordelijke voor het MBO-kwalificatiedossier. Borging van het instroomniveau is van belang en wordt gerealiseerd door examinering op basis van landelijk vastgestelde exameneisen en examenproducten.

- Afname en beoordeling van examens geschiedt onder verantwoordelijkheid van een onafhankelijke exameninstelling en zo veel mogelijk in samenwerking met het MBO -onderwijs.
- De examenonderdelen ten behoeve van de basisbekwaamheid (gericht op de beginnend beroepsbeoefenaar) moeten worden losgekoppeld van de PHB-onderdelen. Daarmee komt de nu geldende eenmalige vrijstelling van de PHB op basis van een MBO-diploma te vervallen.
- Het merendeel van de handhavers dat instroomt

met een MBO-3 diploma Handhaver Toezicht en Veiligheid zijn jongeren die de beroepsopleiding in een voltijdsvariant hebben gevolgd. Echter, voor een evenwichtig en voltallig team is het voor gemeenten ook van belang zij-instromers aan te nemen. Deze doelgroep moet de gelegenheid geboden worden het MBO-niveau te behalen in een deeltijdvariant, in de vorm van werkend leren. Deze deeltijdvariant kan zowel uitgevoerd worden door een MBO-instelling als door een particuliere opleider. In de deeltijdvariant leggen de kandidaten dezelfde beroepsgerichte landelijke examens af als de voltijds-kandidaten².

Gemeenten krijgen hierdoor de mogelijkheid potentiële handhavers aan te nemen in de functie van toezichthouders en deze simultaan op te leiden tot handhaver. Direct na het behalen van de vereiste examenonderdelen kan voor de handhaver een akte worden aangevraagd bij Dienst Justis.

Schematische Samenvatting A:

1 De 7 w's, ook wel de zeven vragen genoemd, zijn een reeks vragen die vaak worden gebruikt om informatie te verzamelen of te analyseren. De zeven w's zijn: wie, wat, waar, wanneer, waarom, hoe en waarmee.

2 Alleen een ROC of CREBO erkende opleider is gemachtigd een MBO-HTV diploma verstrekken.

B. Ten aanzien van de PHB:

- Om ook in de toekomst landelijk te kunnen blijven investeren in scholing, is het van belang de na- en bijscholing verplicht te stellen. Hierdoor wordt binnen gemeenten blijvend budget vrijgemaakt ten behoeve van professionalisering. Bij het vervallen van een verplichting kan de situatie ontstaan dat het scholingsbudget in een aantal gemeenten (deels) komt te vervallen. Dit zou een zeer ongunstige ontwikkeling zijn in een tijd waarin het afbreukrisico bij een niet professioneel optreden groot is.
- De VNG stelt voor om vier trainingen met een minimale studiebelasting van 24 uur per vijf jaar verplicht te stellen. Dit biedt een overzichtelijke periode en voorziet in een uitloopjaar.
- Nu aan de eerdere doelstelling van de PHB (stadswachter opschalen naar handhaver MBO-3 niveau) is voldaan, is de tijd rijp om in te zetten op een leven lang ontwikkelen en continue professionalisering vanuit de insteek: groeien, boeien en binden. De huidige inrichting van de PHB biedt geen mogelijkheden tot maatwerk. Hierdoor wordt scholing als onvoldoende zinvol ervaren. Het voorstel is om de huidige PHB om te dopen in de Permanente Na- en Bijscholing (PNB) en op vier hoofdthema's flexibel in te richten waardoor maatwerk mogelijk wordt:
 - **Wet- en regelgeving:** Hieronder kunnen na- en bijscholingstrainingen vallen op het gebied van APV, domeinlijst, het bevoegdheden wel of niet in het kader van een bepaalde taakstelling, Wetboek van Strafvordering, strafrecht, bestuursrecht, omgevingswet, alcoholwet, Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), Wet Politiegegevens (WPG) generiek of specifiek in de relatie tot de samenwerking met partners.
 - **Mondelinge vaardigheden:** Hieronder kunnen na- en bijscholingstrainingen vallen op het gebied van gesprekstechnieken, de-escalerend optreden, omgaan met burgers met verward gedrag, communicatie-vaardigheden in relatie tot jeugdigen, uitgaanspubliek, festivalbezoekers, (potentiële) nieuwe Nederlanders, toeristen, ondernemers, soevereinen en grensoverschrijdend gedrag op fysiek, emotioneel en emotioneel vlak.
 - **Schriftelijke vaardigheden:** Hieronder kunnen na- en bijscholingstrainingen vallen gericht op het schrijven van proces-verbaal, proces-verbaal van bevindingen, bestuurlijke rapportages, beschikkingen, diverse vormen van verslaglegging en mailcontact met derden.
 - **Samenwerking:** Hieronder kunnen na- en bijscholingstrainingen vallen op het gebied van samenwerking met burgers, politie,

ketenpartners, (gemeentelijke) collega's, integriteit, weerbaarheid en vitaliteit.

Door gemeenten de keuze te laten over de inhoud van de PNB, kan worden ingespeeld op actuele (lokale) ontwikkelingen en de verbetering van kwaliteiten binnen handhavingsteams. Dit komt tevens de intrinsieke scholingsmotivatie van de handhavers ten goede en draagt eraan bij dat het geleerde direct zijn vruchten kan afwerpen in de dagelijkse praktijk.

- Een flexibele invulling van maatwerktrainingen met leerdoelen heeft tot gevolg dat centrale examinering geen geschikt instrument meer is. De na- en bijscholing is immers niet meer éénduidig in een 'one size fits all' programma, maar gericht op het behalen van leerdoelen die in de desbetreffende trainingsprogramma's zijn vastgelegd.

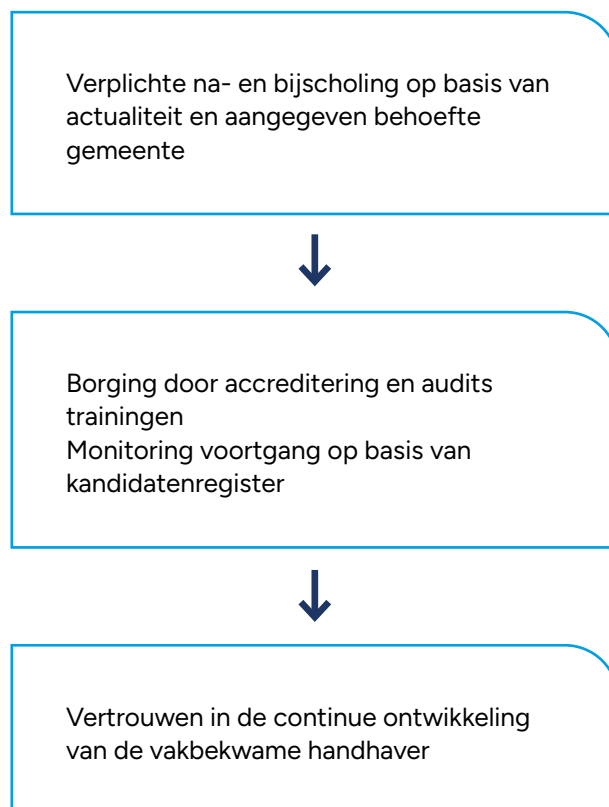
Om zicht te houden op de kwaliteit van de aangeboden trainingen is de VNG een voorstander van het accrediteren van trainingsaanbod door een onafhankelijke instelling. Na accreditatie kan de kwaliteit door deze instelling tussentijds bewaakt worden door het uitvoeren van audits, evaluaties en het opvragen en publiceren van waarderingen door gemeenten.

- Door de geaccrediteerde trainingen vast te leggen in een openbaar register kan de gemeente per hoofdthema inzien welke trainingen van welke opleider geaccrediteerd zijn. Het register moet de mogelijkheid bieden om tussentijds nieuwe geaccrediteerde trainingen toe te voegen. Hierdoor kan blijvend worden ingespeeld op actualiteit en de professionaliseringsbehoefte van een gemeente.
- De accreditering en het onderhoud van het trainingsregister moet landelijk belegd worden bij een onafhankelijke instelling. EXTH voert accreditatie nu reeds uit voor een van de PHB-onderdelen in het huidige stelsel. Daarnaast is een landelijk kandidatenregister gewenst waarin de deelname van een handhaver aan een training wordt vastgelegd. Door ook dit register te beleggen bij een onafhankelijke instelling kan deze het register onderhouden op basis van gegevens van de opleider conform de accreditatievoorwaarden. Het openstellen van het kandidatenregister voor Dienst Justis en de desbetreffende gemeente waar een handhaver werkzaam is, biedt de mogelijkheid te monitoren of een handhaver heeft voldaan aan de scholingsverplichting (= vier trainingen in vijf jaar). Een automatisch gegenereerd bericht kan de handhaver en de betreffende gemeente één jaar voor het verstrijken van de 5-jaarlijkse termijn informeren over het aantal trainingen dat

geregistreerd staat. Mocht nog niet aan de volledige scholingsverplichting voldaan zijn, dan staat in dit bericht tevens vermeld per wanneer uiterlijk aan deze verplichting voldaan moet zijn. Voldoet een handhaver aan de scholingsverplichting dan hoeft geen verlenging van de akte meer aangevraagd te worden. Voldoet de handhaver hier niet aan dan vervalt de opsporingsbevoegdheid. Door het instellen van een kandidatenregister wordt de administratieve last voor Dienst Justis bij de controle en gemeenten aanzienlijk minder.

- Tot slot wordt opgemerkt dat de overgang van PHB naar PNB op een vooraf vastgestelde datum voor alle handhavers ingaat. Hierdoor wordt monitoring vereenvoudigd.

Schematische Samenvatting B:

6

Financiële consequenties

De voorgestelde wijzigingen beogen naast een kwaliteitsslag ook een efficiency slag.

Basisbekwaamheid:

- Door het MBO onderwijs te betrekken bij de examenuitvoering kunnen de examenkosten voor de studenten HTV worden gereduceerd.

PHB:

- Gemeenten betalen in het huidige stelsel zowel trainings- en examineringsgelden. In de nieuwe situatie komen de examengelden voor de vier PHB-onderdelen te vervallen alsmede de reis- en verletkosten en interne plannings- en administratiekosten die gemeenten hebben als de handhaver het examen aflegt.
- In de huidige situatie dient de gemeente voor het aanvragen van een verlenging van de akte van een handhaver vijfjaarlijks een aanvraag te doen bij Dienst Justis. Dit vervalt doordat vanuit het deelnemersregister Dienst Justis periodiek kan controleren of een handhaver aan de vereiste PNB voldoet. Dit zorgt voor een administratieve verlichting bij zowel gemeenten als Dienst Justis.
- De eenmalige accrediteringskosten per ingediende training komen voor rekening van de opleiders alsmede de kosten voor de audits die periodiek worden uitgevoerd.
- Dienst Justis krijgt minder administratieve last doordat de vijfjaarlijkse verlengingsaanvragen komen te vervallen

Daartegenover staan de volgende investeringen:

- Er zal éénmalige geïnvesteerd moeten worden in een digitaal systeem waarin de deelname van een handhaver aan een training wordt vastgelegd. (ExTH heeft hiervoor reeds een prototype ontwikkeld in relatie tot registratie van examens) De bekostiging hiervoor en voor het onderhoud zal in samenspraak met de betrokkenen uitgewerkt moeten worden.³
- Gemeenten zal een bijdrage gevraagd worden voor het registreren van deelname van een handhaver aan een training. Door dit bedrag in de trainingskosten op te laten nemen⁴ (de opleider moet deelname aan een training melden en verantwoorden) wordt de administratieve last voor de gemeenten worden geminimaliseerd.

³ Door dit register in te richten voor alle boa's kunnen de kosten over meerdere werkgevers verdeeld worden.

⁴ Het verantwoorden van deelname van een handhaver aan een training kan als voorwaarden worden opgenomen in de accrediteringsvoorwaarden.

Bijlage 1

Gebruikte begrippen en afkortingen

EXTH:	Exameninstelling Toezicht en Handhaving
HTV:	Opleiding Handhaver Toezicht en Veiligheid
Kwalificatiedossier:	Een kwalificatiedossier beschrijft de eisen waaraan een student moet voldoen om diens diploma te behalen. Elk dossier bevat een of meer kwalificaties en iedere kwalificatie leidt tot een diploma. De kwalificatiedossiers worden vastgesteld door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
MBO:	Middelbaar Beroepsonderwijs
PHB:	Permanente Her- en Bijscholing
PNB:	Permanente Na- en Bijscholing
ROC:	Regionaal Opleidingscentrum
SBB:	Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs en bedrijfsleven: Hert S-BB voert wettelijke taken uit voor de MBO-kwalificatiestructuur en beroepspraktijkvorming. Zij legt verantwoording af aan het de Inspectie van het Onderwijs.

**Vereniging van
Nederlandse Gemeenten**

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag
+31 70 373 83 93

info@vng.nl

juni 2024